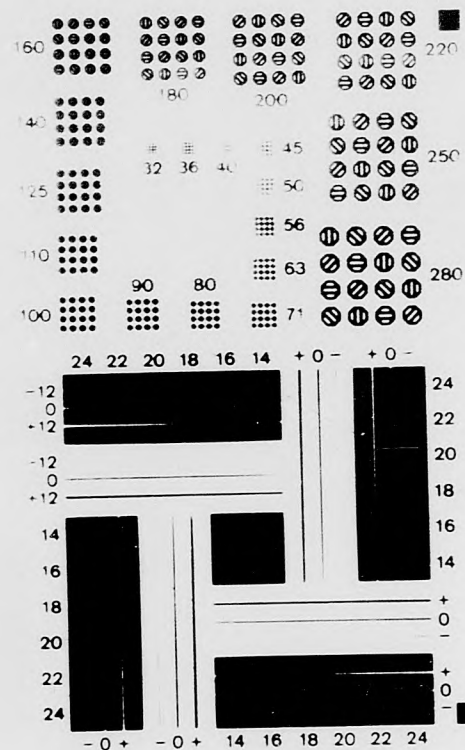

OSZK.

FOLYTATÁS

MUNKASZÁM:

A/87

FELVÉTEL:

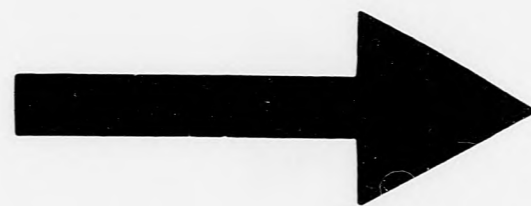
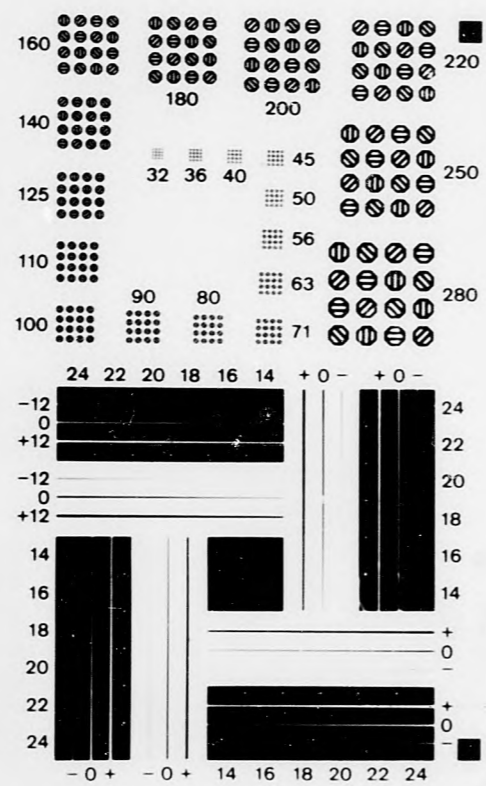
600

Készítette:

STROHNE'

OSZK.

1990

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9169

1959 :

NOV.

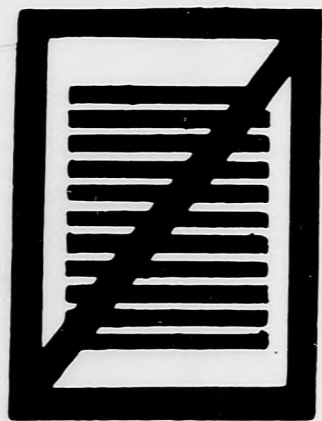
22

A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK
1959. /évf.nélk./   jan.1-dec.31.

Hiány: dec.4. /Parlament./ 35.lap.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1959. november 22.

7 óra - perc

Határidő előtt elkészült a DIMÁVAG-ban a kínai csőgyár két legnagyobb gépegysége - A kongresszusi verseny hírei

1

1959. november 22.

A DIMÁVAG Gépgyárban tavaly kezdték meg a kínai csőgyári berendezés alkatrészeinek, gépeinek készítését. Ennek a nagyarányu munkának zöme, csaknem háromnegyed része ebben az évben esedékes. A sokszáz alkatrész megmunkálására a DIMÁVAG-ban külön üzemot rendeztek be. A csőgyári berendezések elkészítésén, több mint száz szerszámgépen, háromszáz műszaki és fizikai dolgozik. Legutóbb a jól szervezett munka eredményeként elkészült a csőgyár legnagyobb, két részből álló - egyenként 300.000 kiló súlyu - gépegysége, az előnyújtó berendezés, amelynek elkészítési határideje az év vége volt. A gép gyártásánál különösen kiemelkedő munkát végzett Kiss Jász-
ló főművezető irányításával Horváth Gyula és Káveczki János főszereplők munkacsoportja. A nagy felkészültséget és pontosságot igénylő feladatot minden zavar nélkül, pontosan oldották meg. Az előnyújtó berendezés gépegységeit tiz nagytelcher-bírasu, különleges vagonban indítják utnak.

Több mint 300 millió forint értékű terméktöbblet Heves megye üzemében

Heves megye 50.000 ipari munkása a Központi Bizottság márciusi határozata után szinte kivétel nélkül csatlakozott a kongresszusi versenyhez. Az év végéig 120 millió forint értékű túlteljesítést vállaltak, ezt azonban már eddig majdnem a háromszorosára, több mint 300 millió forintra teljesítették. A verseny eredményeként több nagyüzem, köztük a Mátravidéki Erőmű, a Belpátfalvi Cementgyár, a Borsod-Heves megyei Téglagyári Egyesülés, a Solypai és a Hatvani cukorgyár dolgozói már minden termelési mutatóban elérték az 1960-ra előírt színvonalat.

Teljesítette önköltségesökkentési vállalását a műszeripar

A műszeripar dolgozói a kongresszusi versenyben az önköltség kétszázalékos csökkentését vállalták. Ezt az ígéretüket már teljesítették, s eddig körülbelül 20 millió forint többletnyereséget értek el. A sikerek láttán például az év végéig még 11 millió forint megtakarítást vállaltak. Az újabb felajánlás teljesítése során az eddigi eredmények azsai biztatnak, hogy novemberben már elérik, decemberben pedig túl is haladják a jövő évre eredetileg tervezett önköltségi szintet.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1959. november 22. 7 óra 30 perc

/Határidő előtt....1.folyt.

Uj munkamódszerek a dorogi bányákban

A Dorogi Szénbányászati Tröszt bányáinak műszaki dolgozói a kongresszusi hónapban új technológiai módszerekkel, újabb gépek munkabeállításával segítik a bányászok felajánlásainak teljesítését. A csolnoki I.-es aknában már a harmadik Hidas-féle rakodógépet készítettek elő üzembehelyezésre. Módosították szénfejtési módszerüket is, hogy jobban ki tudják használni a régebbi berendezéseiket. Így az év végére az akna széntermelésének már a 25 százalékát rakják csillékbe gépekkel.

A szénmedencében még nem használt új módszerrel kezdtek munkához a kongresszusi hónapban a II.-es aknai frontfejtésben. Az új módszerrel lényegesen csökkent a frontra nehezedő kőzet nyomása, biztonságosabbá vált a munka és egyszerűbb lett a munkahely biztosítása is. Husz János front brigádvezető javaslatára a munkahelyre rázósuzda helyett kaparószalagot szereltek. Ezt közvetlenül a szénfal mellé állították. Így rá tudják robbantani a szenet, amelynek mintegy ötven százalékat elszállítja a gép anélkül, hogy a bányászoknak lapátolni kellene. Ezekkel az intézkedésekkel úgy megnőtt a frontbrigád teljesítménye, hogy itt annyi szenet termelnek, mint amennyit a terv az egész bányának ír elő.

Már az 1960-as szinten termelnek Baranya új üzemei

Baranya két új nagyüzemének, a Mohácsi Farostlemezgyárnak és a Hidas Brikettgyárnak a dolgozói már az első esztendőben kiváló eredményeket érnek el a kongresszusi verseny segítségével. A butorellátás javítását nagymértékben segítő farostlemezgyárban, jóllehet teljesen új munkát kellett elsajátítaniuk a dolgozóknak, már az ötödik hónapban teljesen kihasználták az üzem teljesítőkéességét és elérték az 1960-ra előírt szintet. A brikettgyár dolgozói az első félévi nehézségekkel tuljuttva, a megye példamutató termelőüzemei közé küzdöttek fel magukat. Novemberre 130 százalékos tervteljesítést vállaltak és a hónap első két harmadában 147 százalékos eredményrel dolgoztak. Ez azt jelenti, hogy az 1960-ra előírt napi 315 tonna brikett helyett már most 322 tonnát készítenek. /MTI/

-o-o-o-o- /novemberben

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1959. november 22. 8 óra - perc

A bányavidék ellátására százholdas nagyüzemi kertészetet alakít ki az edelényi Alkotmány Tsz

2

1959. november 22.

Edelényben, a borsodi szénmedence leendő központjában a kilenc évvel ezelőtt alakult Alkotmány Termelőszövetkezet fokozottan belterjesíti gazdaságát, hogy a bányavidéket friss zöldséggel láthassa el. Az 1500 holdon gazdálkodó termelőszövetkezet tervei szerint 1961-ig 100 holdas nagyüzemi kertészetet alakítanak ki, ahol permetező rendszerrel öntözik a növényeket. Jövőre 50 holdon kezdik meg a munkát, ezenkívül tavasszal 10 holdon szőlőt és 18 holdon törpe gyümölcsöst - almát, őszibarackot, meggyet, télikörtét - telepítenek. A gazdaság gépesítésére is sokat áldoznak: többek között gőztraktort, gabonafuvarberendezést, palántázó gépet, fejőgépet, hidmérleget, rögtörő- és simítóhengereket, továbbá fűkaszt vásárolnak. /MTI/

-o-o-o-o-o-

Növekszik a külföldre küldött ajándékesomagok forgalma

3

1959. november 22.

A karácsony közeledtével mind többen küldenek ajándékot külföldi rokonaiknak, ismerőseiknek. A Vámorség Országos Parancsnokságán elmondották, hogy nagymértékben növekedett azok száma, akik a Nemzeti Bank által engedélyezett összegben 250 forint értékben küldenek külföldre népművészeti készítményeket, kézimunkákat és más ajándéktárgyakat. A Nemzeti Banknál kapott úrlapokkal naponta 80-100 esemagot adnak fel, ezenkívül a korábbi napi 60-70 helyett most 180-200-an veszik igénybe a Tempo KSZ Bajcsy-Zsilinszky uti irodáját, ahol kezelési díj ellenében az engedély kiállítását, az ajándékok csomagolását, vámolását feladását is elintézik. A Vámorségnek külön csoportja működik ott, hogy a helyszínen történhessék a vámkezelés. A Kalvin téri áruházban a Tempo KSZ kirendeltsége külön vállalja a hanglécetek feladását.

/folyt.köv./

/Határidő előtt....1.folyt.

Uj munkamódszerek a dorogi bányákban

A Dorogi Szénbányászati Tröszt bányáinak műszaki dolgozói a kongresszusi hónapban új technológiai módszerekkel, újabb gépek munkabéllításával segítik a bányászok felajánlásainak teljesítését. A csolnoki I.-es aknában már a harmadik Hidas-féle rakodógépet készítettek elő üzembehelyezésre. Módosították szénfajtási módszerüket is, hogy jobban ki tudják használni a régebbi berendezéseiket. Így az év végére az akna széntermelésének már a 25 százalékát rakják esillékbe gépekkel.

A szénmedencében még nem használt új módszerrel kezdtek munkához a kongresszusi hónapban a LK.-es aknai frontfejtésben. Az új módszerrel lényegesen csökkent a frontra nehezítő kőzet nyomása, biztonságosabbá vált a munka és egyszerűbb lett a munkahely biztosítása is. Husz János front brigádvezető javaslatára a munkahelyre rázósuzda helyett kaparószalagot szereltek. Ezt közvetlenül a szénfal mellé állították. Így rá tudják robbantani a szenet, amelynek mintegy ötven százalékát elszállítja a gép anélkül, hogy a bányászoknak lapátolni kellene. Ezekkel az intézkedésekkel úgy megnőtt a frontbrigád teljesítménye, hogy itt annyi szenet termelnek, mint amennyit a terv az egész bányának ír elő.

Már az 1960-as szinten termelnek Baranya új üzemei

Baranya két új nagyüzemének, a Mohácsi Farostlemezgyárnak és a Hidas-féle Brikettgyárnak a dolgozói már az első esztendőben kiváló eredményeket értek el a kongresszusi verseny segítségével. A butorellátás javítását nagymértékben segítő farostlemezgyárban, jóllehet teljesen új munkát kellett elsajátítaniuk a dolgozóknak, már az ötödik hónapban teljesen kihasználták az üzem teljesítőképességét és elérték az 1960-ra előírt szintet. A brikettgyár dolgozói az első félévi nehézségeken túljutva, a megye példamutató termelőüzemei közé küzdöttek fel magukat. Novemberre 130 százalékos tervteljesítést vállaltak és a hónap első két harmadában 147 százalékos eredménnyel dolgoztak. Ez azt jelenti, hogy az 1960-ra előírt napi 315 tonna brikett helyett már most 322 tonnát készítenek. /MTI/

-o-o-o-o-o- /novemberben

A bányavidék ellátására százholdas nagyüzemi kertészetet alakít ki az edelényi Alkotmány Tsz

2

1959. november 22.

Edelényben, a borsodi szénmedence leendő központjában a kilenc évvel ezelőtt alakult Alkotmány Termelőszövetkezet fokozottan belterjesíti gazdaságát, hogy a bányavidéket friss zöldséggel láthassa el. Az 1500 holdon gazdálkodó termelőszövetkezet tervei szerint 1961-ig 100 holdas nagyüzemi kertészetet alakítanak ki, ahol permetező rendszerrel öntözik a növényeket. Jövőre 50 holdon kezdik meg a munkát, ezenkívül tavasszal 10 holdon szőlőt és 18 holdon törpe gyümölcsöst - almát, őszibarackot, meggyet, télikörtét - telepítenek. A gazdaság gépesítésére is sokat áldoznak. Többek között zotraktort, gabonafúvó berendezést, palántázó gépet, fejőgépet, hidmérleget, rögtörő- és simítóhengereket, továbbá fűkaszt vásárolnak. /MTI/

-o-o-o-o-o-

Növekszik a külföldre küldött ajándékesomagok forgalma.

3

1959. november 22.

A karácsony közeledtével mind többen küldenek ajándékot külföldi rokonaiknak, ismerőseiknek. A Vámorség Országos Parancsnokságán elmondották, hogy nagymértékben növekedett azok száma, akik a Nemzeti Bank által engedélyezett összegben 250 forint értékben küldenek külföldre népművészeti készítményeket, kézimunkákat és más ajándéktárgyakat. A Nemzeti Banknál kapott úrlapokkal naponta 80-100 eseményt adnak fel, ezenkívül a korábbi napi 60-70 helyett most 180-200-an veszik igénybe a Tempo KSZ Bajcsy-Zsilinszky uti irodáját, ahol kezelési díj ellenében az engedély kiállítását, az ajándékok csomagolását, vámolását feladatát is elintézik. A Vámorségnek külön csoportja működik ott, hogy a helyszínen történhessék a vámkezelés. A Kálvin téri áruházban a Tempo KSZ kirendeltsége külön vállalja a hanglécetek feladását.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959. november 22. 9 óra - perc

/Növekszik a külföldre...folyt./

A Vámörség Országos Parancsnokságán közölték azt is, hogy Amerikából most van utban egy postahajó, amely magyarországi magánszemélyek címére hoz csomagokat. A Vámörség a postával együtt felkészült a csomagok gyors továbbítására. Jelenleg az országba érkezéstől számított egy héten belül kézbesítik a küldeményeket. Minden valószínűség szerint ez a határidő később sem hosszabbodik meg, mert megtették az előkészületeket, a posta egyszerűsítette a csomagok kezelését, mozgatását, szállítását. Ha szükséges, megszervezik, hogy nagyobb létszámú csoportok vonolják a csomagokat, és minél előbb a címzettokhoz jussanak a külföldről kapott karácsonyi ajándékok. /MTI/

-o-o-o-o-

Érdekes lelet a székesfehérvári István király Muzeumban

4

1959. november 22.

A székesfehérvári István király Muzeumban régi iratok rendezése közben érdekes írásos dokumentum került elő: megtalálták a mosonyi juhász-céh szabályzatát. Az 1701-ből származó - I. Lipót császár idejében kiadott - 25 pontból álló szabályzat a céh tagjainak egyházi vonatkozású és a szakmájukkal kapcsolatos kötelességeit tartalmazza. /MTI/

-o-o-o-o-

Munkáskadémiák, szabadegyetemek, művelődési iskolák pest megyében

5

1959. november 22.

Pest megyében a népművelési szervek többféle formában szervezik a felnőttek továbbképzését. A megyei szak-szervezeti tanács és a TIT a megye három nagyüzemében, a Gsepel Autógyárban, a Ganz Árammérő Gyárban és a Dunakeszi Vagonygyárban munkáskadémiát indít a téli hónapokban. Az akadémiák előadás-sorozata iránt nagy az érdeklődés.

Cegléden, Nagykőrösön, Vácott és Szentendrén szabadegyetemek indulnak, közgazdasági és különböző tudományos kérdésekről. A tématervből a világirodalomról, a munkaszocializmus történetéről szóló, továbbá földrajzi ismereteket nyújtó előadások is szerepelnek.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959. november 22. 10 óra - perc

/Munkáskadémiák, szabadegyetemek...folyt./

A megyei tanács és a TIT harminc pest megyei községben művelődési iskolát szervez. A tananyagot 90 órára osztották be, az előadások nagyrésze a mezőgazdaság mai helyzetével foglalkozik majd, s alkalmas lesz az általános ismeretek bővítésére is. A művelődési iskolákra eddig csaknem ezren jelentkeztek. /MTI/

-o-o-o-a-o-

Az év végéig 500 bórhmérőt készítenek exportra, ipari termoelektromos mérőreket dolgoznak ki a Budapesti Orvosi Műszergyárban

6

1959. november 22.

A Budapesti Orvosi Műszergyárban az idén kétféle bórhmérő gyártását kezdték meg, amelyek egy-egy másodperc alatt mutatják a test hőmérsékletét. A Biotherm nevű készülék a laboratóriumokban és a műtőknél, a Biotherm bébi pedig a tömeges kezeléseknél hasznos segítője az orvosoknak. A két hőmérőhez többféle érzékelő is tartozik, s így nemcsak a külső testfelület, hanem többek között az izmok, a gyomor, stb. hőmérsékletének pontos megállapítását is lehetővé teszi. A magyar gyártmányú bórhmérők méretre kisebbek a világpiacon kapható, hasonló rendeltetésű készülékekénél, minőségük, pontosságuk pedig annál magasabb, mint a legjobbakéval. A kétféle bórhmérőből az év végéig 500-at készítenek exportra az üzem.

A tömeggyártással egyidőben az üzem szakemberei foglalkoznak a bórhmérők továbbfejlesztésével, ipari célokra. Jövőre mindkét készüléknek lesz úgynevezett ipari változata, amely a konzerv-, a gumi-, a műanyag- és a vegyiparban, de a gép- és az elektromos iparban is egyaránt jól alkalmazható. /MTI/

-o-o-o-o-

B 6. kiadás 1959. november 22. 11 óra - perc

Elkészült az első magyar gyufacímke-katalógus

7

1959. november 22.

A dorogi József Attila bányász művelődési ház Ki mit gyűjt? klubjának az országban és 45 államban már csaknem 3500 tagja van. A tagok nagyrésze gyufacímkeket gyűjt. Eddig nehézséget okozott az, hogy nem ismerték az összes, eddig kiadott címkeket. Most az egyik fővárosi tag, Harmath Judit tudományos kutató gondos munkával összeállította és a klub megjelentette az első magyar gyufacímke-katalógust. Így a Szovjetunió, Csehszlovákia és Németország után Magyarország a negyedik állam a világon, amely rendelkezik gyufacímke-katalógussal. A kiadványt 4000 példányban nyomtatták ki. A katalógus magyar, orosz, angol és német nyelven közli az 1945-1951 években megjelent címkek részletes leírását és képét. /MTI/

-o-o-o-o-

Százhuszezer kisautó, ötvennyelecezer motorkerékpár, többszáz-ezer egyéb játék készül karácsonyra a Győri Lemezarúgyárban

8

1959. november 22.

Tömegével gyártják minden évben a Győri Lemezarúgyárban az apró bábójátékokat, amelyek igen kedveltek a gyermekek körében. Az idén karácsonyra százhuszezer kisautó, 58.000 motorkerékpár, 60.000 játékfurulya, 60.000 öntözőkanna, 25.000 kis tüzhely, 240.000 különféle nagyságu vödör készül többek között belföldre. Ugyanezeket a cikkeket százezerszámra készítik külföldre is. /MTI/

-o-o-o-o-

Trópusi orchideák nyílnak az új-szegedi fűvészkertben

9

1959. november 22.

Az új-szegedi fűvészkertben a hidegebb évszakokban is virágpompában gyönyörködhetnek a látogatók. A jól berendezett üvegházakban, ahol valóságos trópusi klímát teremtettek a botanikusok, megkezdődött a téli orchidea-nyílás. Kibontotta narancsszerű, fehérfürtös virágait az afrikai "légi orchidea", amely magasán a fák derekán élőködik. Ugyanezek nyílnak egy, a brazil őserdőben honos orchidea, amelyet nemrég Csehszlovákiából, a libercei botanikuskertből kaptak a szegediek. /MTI/

-o-o-o-o-o-

B 7. kiadás 1959. november 22. 12 óra - perc

Tudományos ülésszak a Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézet fennállásának tizedik évfordulóján

10

1959. november 22.

A Magyar Tudományos Akadémia Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézete az idén ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. Ebből az alkalmából decemberi 8-ai kezdettel háromnapos tudományos ülésszakot rendeznek külföldi tudósok és a hazai mezőgazdasági tudomány legkiválóbbjainak részvételével. A tudományos ülésszakon beszámolnak azokról a legfontosabb kutatási eredményekről, amelyek az elmúlt tíz esztendőben születtek a martonvásári intézetben. A jubileumi ünnepség alkalmával az intézet parkjában leleplezik Fessedik sámuclnek, a hazai mezőgazdasági szakoktatás atyjának, a lucerna és az akrafű meg-honosítójának, Csorháti Sándornak, a magyarvári akadémia taná-rának, a tudományos alapokon nyugvó magyar növénytermelés úttörő-jének és Baross Lászlónak, a bankuti buza nemesítőjének mell-szobrát. /MTI/

-o-o-o-o-

Mesterséges sziget segítségével építenek vízművet a dunán

11

1959. november 22.

Lábatlanon érdekes, az építőknek különleges feladatot jelentő munka kezdődött. Új vízművet építenek, az ed-ligi módszerektől eltérően nem a Duna partján, hanem a parttól több méterre, bent a vízben. Hosszas tervezgetések előzték meg e munkát, a végül is azt az újszerű megoldást választották, hogy a vízművet mesterséges sziget segítségével építik fel. Az 1-es számú mélyépítő vállalat dolgozói a különleges munkasziget el-készítéséhez a vízbe már sok földet és anyagot hoztak, s ennek tetejére most vedres kotróhajóval háromezer köbméter földet hal-moznak fel. Az így képzett szigeten dolgoznak. Ezen betonozzák majd az épületet, amelyet lesüllyesztenek a Duna medrébe. A víz-művet így teljesen függetlenítik a Duna vízállásának ingadozása-tól, mert még az eddig mért legalacsonyabb vízszintnél is négy, a legmagasabbnál pedig 12 méterrel mélyebben lesz az épület a vízben. A szivattyúk és egyéb gépek beszerelése után a mestersé-ges szigetet eltávolítják. A vízkiemelőbe akkor beáramlik majd a víz, amit a szivattyúk csővezetékeken juttatnak el a tisztítóbe-rendezésbe. Itt homokfogók, derítók és más különleges szerkezetek teszik kristálytisztává, élvezhetővé. A tiszta víz tarolására a vidék legmagasabb pontjain óriási medencéket építenek. Az új, napi 10.000 köbméter vizet szolgáltatató víz-mű felépítése 15 millió forintba kerül. Üzembehelyezésével három nagy-üzemet, a Lábatlani cementgyárat, a nyergesujfalusi Eternit műveket, a Lábatlani Lőpületelemgyárat és a hozzájuk tartozó lakótelepeket teljes egészében ellátják vízzel. /MTI/

-o-o-o-o-

B 8. kiadás 1959. november 22. 13 óra - perc

"Megterítették" a Pilis, a Gerecse és a Vértesi vadjainak

12 1959. november 22.

A pilisi, a gerecsei és a vértesi erdőkben befejeződtek a nagyvadak téli etetésének előkészületei. Az erdőszelek és vadászok a száraz nyár kiegyenlítéséül hosszú, csapadékos és hideg télre számítanak, s ezért kétszer annyi elcsészről gondoskodtak, mint tavaly. Ez azért is indokolt, mert az idén alig termett makk az erdőkben. A szarvasok, az őzek és a mullonok részére a nyáron a fűzesek fiatal hajtásaiából kénvéket gyűjtöttek össze, az erdei tisztásokon művelt vadföldeskről 5 vagon lucernát és lóherét takarítottak be, s 360 mázsa kukoricát taroltak. A vaddisznóknak esiesőket, lábon álló kukoricát, a többi nagyvadnak zabot, marhakarposztot és marhacépagát hagytak hint a földeken. A tavaszra 50 mázsa vadgesztenyét is elraktározottak. /MTI/

-o-o-o-o-

Jól sikerült a szénbányászat ujitási hónapja.

13 1959. november 22.

A Nehézipari Minisztériumban elkészült a szénbányászat első félévi ujitásmozgalmának értékelése. Hat hónap alatt 4499 ujitást adtak be, 25 százalékkal többet, mint az előző év második részében. Elfogaltak 1686, bevezettek 1448 ujitást, 12, illetve 17 százalékkal többet, mint a megelőző hat hónapban. Az előkalkulált gazdasági eredmény 41,536.000 forint, az után-számított azonban pedig 24,180.000 forint.

Jól sikerült a szénbányáknak a kongresszusi verseny alkalmával rendezett ujitási hónapja is. Minden trösztnél és vállalatnál az átlagos fölé emelkedett a bányújtott ujitások száma, gazdasági eredménye. Pécsen 25, Tatabányán 30, Óroszlányban 200, Nógrádban 20, Várpalotán 100 százalékos, a Bányászati Kutató Intézetben pedig ötszörös a növekedés.

A Nehézipari Minisztérium most ujitási tapasztalateserére hirdetett pályázatot a trösztök ujitási előadásainak. /MTI/

-o-o-o-o-

B9. kiadás 1959. november 22. 15 óra 10 perc

Időjárásjelentés

14.

A Meteorológiai Intézet jelenti november 22-én, vasárnap 14 órakor:

Hideg idő

Kelet-Európából származó hideg levegő ma reggelre fokozatosan beszivárgott Közép-Európába, valamint a Balkán területére, és folytatja útját Nyugat felé. Ukrajnából ma hajnalban mínusz 10-15 fokos fagyokat jelentettek. Hazánkban tegnap erősen felhős, a délelőtti órákban többfelé ködös volt az idő. A nyugati határszélen, valamint a Duna vonalától keletre több helyen hullott eső. A Tiszán-tulon 2-6 milliméter csapadékot mértek. A fővárosban, Cegléden és Nagykőrösön 3 milliméter eső hullott. Az ország többi részéről csak jelentéktelen mennyiségű csapadékot jelentettek. A hőmérséklet napközben 5-8 fokig emelkedett, éjszaka általában 1-4 fokig süllyedt, de a keleti megyékben már több helyen fagyott. Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 6.1 fok volt, a sokévi átlagnál 2.4 fokkal magasabb. Budapesten vasárnap 12 órakor a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 777 milliméter, . . . gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás hétfő estig: hideg idő, lassan csökkenő felhőzettel, legfeljebb néhány helyen kevés esővel, a hegyeken hószállingózással. Mérsékelt keleti, délkeleti szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északkeleten mínusz 4, mínusz 7, máshol 0- mínusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 1-4 fok között.

/MTI/

A Duna ma reggeli vízállása 134 centiméter.

B 10. kiadás 1959. november 22. 14 óra 10 perc

Képzőművészeti kiállítás nyílt Szombathelyen

17.

A Magyar Képzőművészek Szövetsége Vas megyei munkacsoportja vasárnap Szombathelyen, a Nagy Lajos gimnázium dísztermében rendezte meg hagyományos évi képzőművészeti kiállítását.

A kiállításon huszonegy vasi képzőművész: festőművészek, szobrászok, grafikusok legújabb alkotásai kerültek nyilvánosság elé. A kiállítást nagyszámú érdeklődő jelenlétében Kőfalvi István, Vas megye tanácsa vb. művelődési osztályának vezetője nyitotta meg. /MTI/

--- --

A Rajzművészet Mesterei kiállítás Kőszegen

1959. november 22.

18.

A Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata, a kőszegi Jurisich Miklós Múzeum és a TIT rendezésében vasárnap megnyitották Kőszegen a múzeumban a Rajzművészet Mesterei című kiállítást. /MTI/

--- --

Hat tantermes iskolát avattak Torony községben

1959. november 22.

19.

A Vas megyei Torony községben vasárnap avatták fel az új emeletes, hat tantermes körzeti általános iskolát. A létesítmény építésére 1,200,000 forintot fordítottak. A falu lakossága az építkezést nagyarányú társadalmi munkával segítette. /MTI/

--- --

B 11. kiadás 1959. november 22. 14 óra 30 perc

Műszaki értelmiségi találkozó Nagylengyelben

15.

A SZOT Zala megyei titkársága mellett működő műszaki tanács Nagylengyelben megrendezte az első műszaki találkozót. Zalaegerszeg és az olajmezők műszaki dolgozói, sz. építészek, vegyészek, elektromérnökök, a zalai olajipar műszaki kara más szakmabeliek, mintegy 250 műszaki ismerkedett egymással. Az első napon műszaki tárgyu, rövid ismeretterjesztő filmeket vetítettek, s a műszakiak megtekintették a nagylengyeli olajmező több olajtelemelő berendezését és néhány olajkútúró berendezés munkáját.

A hasonló találkozókat rendszeresítik. A tervek szerint a legközelebbi műszaki találkozót Nagykanizsán tartják. /MTI/

--- --

Muzeumi hét Zalaegerszegen és Gyulán

1959. november 22.

16.

A Zalaegerszegi Göcseji Múzeumban vasárnap délután ünnepélyesen megnyitották a muzeumi hetet. A muzeumi héten neves történészek, néprajzkutatók, akadémiai tagok előadásokat tartanak a magyar nép történetéről, a népi- és képzőművészetről, az egykori nemzeti és népi szokások eredetéről, azok hagyományairól. Előadás hangzik el többek között Zala megye 1919-es munkáshatalmáról is. A göcseji nép gazdag népművészeti tárgyaival díszített múzeum nagytermében dr. Madnagy László, a megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg a nagy érdeklődéssel várt muzeumi hetet, majd Telepy Katalin művészettörténész tartott előadást "Magyar festészet a XX. században" címmel.

A magyar, román és német nemzetiség-lakta Gyula városban a muzeumi hét megnyitó eseményei között vasárnap délelőtt leleplezték a Vízügyi Igazgatóság előtti téren dr. Veress Endre történettudós emlékművét. A gyulai Erkel Ferenc Múzeumban a régi békési festők kiállítása nyílt, s előadássorozaton többek között a város nagy szülőtte, Erkel Ferenc életéről, munkásságáról hallhatnak az érdeklődők. /MTI/

--- --

B 12. kiadás 1959. november 22. 17 óra 35 perc

Hét község egyéni gazdáinak látogatása a rózsafai termelőszövetkezetekben

20.

Vasárnap reggel negyven egyénileg dolgozó paraszt látogatott el Rózsafára. Szigetvárról, Hoboltról, Szentlászlórról, Horváthertelendről, Csebényből, Gyűrűfüről és Mozsgóról jöttek, valamennyien olyan gazdák, akik különösen érdeklődnek a közös gazdálkodás iránt. Rózsafán két termelőszövetkezet működik: a több éves "Közös ut" és a tavaszszal alakult "Kossuth Tsz". Ilymódon a látogatók egyszerre szerezhettek tapasztalatokat arról, hogy mit nyújt a nagyüzemi gazdálkodás már az első esztendőben és milyen lehetőségeket nyit meg a későbbi években.

A Kossuth Tsz inkább még csak a növénytermelésre támaszkodhatott az idén. De abban aztán kiváló eredményeket ért el. Amint Hatta József elnök elmondotta, búzából 11 mázsát, őszi árpából 17.2 mázsát, burgonyából 90 mázsát, kukoricából pedig 45 mázsát takarítottak be holdanként. Főleg a jó termésnek köszönhető, hogy már ebben az évben félmillió forint bevételük lesz és a közös vagyon értéke meghaladja az egymillió forintot. A látogatók nagy tetéssel vették tudomásul, hogy a fiatal termelőszövetkezet az idén 60.000 forintot fizet tagjainak földjára címén. A "Közös ut" Tsz tagjai az utóbbi években kiváló állattalományt neveltek fel. 78 szarvacmarhájuk van és a tehének naponta átlag 10 liter tejet adnak. 13 anyakocájuk nemrég 103 malacot elletett és ezek közül kilencvenet már hizoba állítottak. A termelőszövetkezet a jó gazda gondosságával tartalékolt takarmányt a télre, többek között 600 köbméter silót, másfélezer mázsa szalastakarmányt és 1500-1600 mázsa kukoricát etetnek majd fel az állatokkal.

A látogatók mind a két termelőszövetkezetben főleg a tagok jövedelme iránt érdeklődtek. Jaksa István évi jövedelme 21.000 forint lesz, a Gyöke-család 48.000 forint részesedést kap majd. Egyik-másik látogató hiányolta, hogy a Közös Ut Tsz elnöke nincs jelen a gazdaságban. A termelőszövetkezet agrónómusa, Szentirmai Antal világosította fel őket, hogy elnökük a zsámbéki elnökképző iskolán tanul. Ekkor derült ki, hogy a Kossuth Tsz elnöke pedig a szentlőrinci mezőgazdasági technikum levelező hallgatója. A látogatás végén a termelőszövetkezetek közös ebédnél láták vendégül az egyénileg dolgozó parasztokat. /MTI/

B 13. kiadás 1959. november 22. 17 óra 35 perc

Hatvanezren tekintették meg Pécsen a Papir, írószer, képeslap multja és jelene című kiállítást

21.

A Dél-Dunántúli Papir- és Irodaszerértékesítő Vállalat, megalakulásának 10. évfordulója alkalmából a papir, írószer, képeslap multja és jelene címmel kiállítást rendezett Pécsen. A kiállítás anyagának összegyűjtésébe bekapcsolódott a Budapesti Postamúzeum, a pécsi Állami Levéltár és számos magángyűjtő is. Többek között bemutatták az írás, a papir és az írószer fejlődésének történetét a legrégibb időtől napjainkig, s jövőjét a műanyagok felhasználásával. Ez alkalommal több érdekes történelmi emlék is került kiállításra. Így például egy Defter /török adókönyv/, amely a pécsi polgárok török adósságának felsorolását tartalmazza. Mária Terézia 1780-as császári pátense, amelyben Pécsnek törvényhatósági jogot adományozott, Kossuth levelé, amelyet 1848-ban mint pénzügyminiszter írt a pécsi hatóságokhoz és Edison 1878-ban írt levele Fuskás Tivadarhoz, a Telefonhírdő feltalálójához. A képeslap 90 éves történetét bemutató kiállítás legérdekesebb darabjai közé tartozott a világ első levelezőlapja és képeslapja. A legnagyobb érdeklődést Ehmann Lajos mőhási mikro-írásművészet alkotása keltette, köztük a világ legkisebb könyve: 17x17 milliméteres nagyságú, 23 lapra, 160.028 betűvel Madách: Ember tragédiáját írta.

Az egy hétig tartó kiállítás alatt több előadást, filmvetítést és találkozót is rendeztek Pécsen. A bemutató kiállítás vasárnap este zárult. Hatvanezer ember tekintette meg. Magán az utolsó napon tízezer keresték fel. A kiállítás postahivatala alkalmi bélyegzőt használt és itt helyezték működésbe az ország első képeslap-automatáját. Az alkalmi postahivatalt naponta 3000-4000 ember kereste fel. /MTI/

B 14. kiadás 1959. november 22. 17 óra 10 perc

Unreélyesen átadták az okleveleket és a jelvényeket a mecseki szénmedence első szocialista munkabrigádjainak

22.

A pécsi Szénbányászati Tröszt pártbizottságának felhívására 96 brigád csaknem 1.100 dolgozója csatlakozott már a szocialista munkabrigád cím elnyeréséért indított mozgalomhoz. A nemes vetélkedés nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a pécsi bányászok az év eleje óta már több mint 44.000 tonna szenet termeltek terven felül. A legutóbbi termelési tanácskozás határozata alapján három fejtési, két elővájási és egy fenntartási brigád kapta meg a kitüntető címet.

A hat szocialista munkabrigád vezetői és tagjai vasárnap délelőtt ünnepségre jöttek össze a pécsi Szénbányászati Tröszt-höz tartozó István-akna művelődési otthonában. A kiváló dolgozókat Pataki Mihály trösztigazgató köszöntötte, majd a 46 bányásznak átnyújtotta a szocialista munkabrigád cím viselésére jogosító okleveleket és a jelvényeket. Ezek az első szocialista munkabrigádok a mecseki szénmedencében. A szénbányászati tröszt a meszesi bányászváros központjában dicsőségtáblát állít fel és itt helyezik el a szocialista munkabrigádok tagjainak fényképeit.
/MTI/

Tárlat nyílt Debrecenben

1959. november 22.

24.

A Hajdu-Bihar megyei Képzőművészeti Munkacsoport idei őszi tárlatát vasárnap nyitották meg a debreceni Déri Múzeumban. A kiállításon megjelent dr. Tatár Kiss Lajos, a Hajdu-Bihar megyei tanács vb. elnöke és Jávör Nándor, Debrecen város tanácsa vb. elnöke. A kiállítást Kurucz Albert, a Hajdu-Bihar megyei tanács vb. művelődési osztályának helyettes vezetője nyitotta meg.

A debreceni és Hajdu-Bihar megyei képzőművészek őszi tárlatára 220 mű érkezett be, közülük a zsűri 73 képet fogadott el kiállításra. A bemutatott művek közül nagy feltűnést keltett Moré Mihály fiatal debreceni festőművész kiváló alkotása, amely a harmincas évek embervásárárt mutatja meg.
/MTI/

B 15. kiadás 1959. november 22. 17 óra 10 perc

Sikeres volt a nemzetközi politikai plakátkiállítás első napja - Elismerő bejegyzések a vendégkönyvbe.

23.

A megnyitó óta eltelt egy nap alatt igen sokan keresték fel a 30 országból érkezett 300 alkotást tartalmazó nemzetközi politikai plakátkiállítást. A látogatók különösen sokat időztek a béke-témájú plakátok előtt, amelyek között a plakátművészet számos remeke található. Többek között Ricasso békegalambja és a stockholmi békekongresszusra készült virágos plakátja, valamint a svájci Erni-rettü három alkotása, közte az Akadályozzuk meg című nagyméretű plakátja, a halálfejes földgömb, amelyet az atombomba pusztít el.

Nagy sikerük volt a mondanivalóban és kivitelezésben különösen gazdag szovjet, kínai, lengyel és a DIVSZ plakátoknak. Számos látogató irt elismerő szavakat a kiállítás vendégkönyvébe. A több mint 200 bejegyzés között sokan dicsérik a kiállítás művészi jelentőségét. "Nagy erőt ad - szól az egyik bejegyzés - a becsület, tiszta szándékú embereknek a kiállítás; lám nem vagyunk egyedül. A világ haladó milliárdjainak imponáló ereje újabb béketettekre serkent bennünket". Egy másik bejegyzés arról szól, hogy a kiállítás híven szolgálja a nemzetközi munkásmozgalom nagy ügyét. A bejegyzések szorgalmazzák, hogy a kiállított műveket juttassák el az ország minden részébe. Több művész hangsúlyozza, hogy a gazdag anyag termékonyságosan hat majd a magyar plakátművészetre.
/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1959. november 22. 18 óra 45 perc

Nógrádi fiatalok vasárnapi munkája a bányavidéken és a Hatvan-Salgótarjáni műút mentén

25.

Nógrád megyében vasárnap a KISZ megyei bizottságának felhívására többszáz fiatal segítette a bányák, gyárak és mezőgazdasági nagyüzemek dolgozóinak a legsürgősebb feladatokban.

A megyei KISZ bizottság javaslatára épülő medvesi lejtősaknánál a salgótarjáni gépipari technikum negyven hallgatója dolgozott. A KISZ-isták a csaknem másfélkilométer hosszú bányavasút építése felett vállaltak védnökséget, s mintegy nyolcezer társadalmi munkaórát dolgoznak a kisvasút teljes elkészüléséig. A völgyeken, dombokon áthúzódó kisvasuti pálya első szakasza már elkészült. Vasárnap mintegy 150-200 köbméter földet mozgattak meg. Az állami beruházás nélkül épülő medvesi lejtősakna körülbelül egymillió tonna szén kitermelését biztosítja. A lejtősakna és a kisvasút üzembehelyezése a KISZ-esek nagyszerű munkasikere lesz az északnógrádi bányavidéken.

Mintegy száz bányász és falusi fiatal dolgozott vasárnap a hatvan-salgótarjáni műút menti fásításnál is. A kongresszusi munkaverseny indulásakor vállalkoztak rá a fiatalok, hogy az épülő 21-es műút mindkét oldalát fásítsák társadalmi munkában. A fásítást vasárnap kezdték meg. A mátraszőlősi paraszt fiukkal együtt a nagybáttonyi KISZ-isták tették meg az első kapavágásokat. A műút Nógrád megyei harminc kilométeres szakaszán tizenháromezer csemetét és suhángot ültetnek el a közeli napokban, s ebben a társadalmi munkában az új ut menti Eilenc község KISZ-szervezetének többszáz fiatalja vesz részt. A csemetéket és a suhángokat a debreceni kertészet és a cserhádi erdőgazdaság bocsátja a KISZ-isták rendelkezésére./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1959. november 22. 18 óra 50 perc

Értékes ajándékkal jutalmazták a drezdai Állami Képtár vendégkiállításának százezredik látogatóját

26.

Vasárnap estig százegyezerkettőszázötvenhatan tekintették meg a drezdai Állami Képtár vendégkiállítását. A látogatók között mintegy harmincezer üzemi dolgozó, huszezer diák és körülbelül tízezer vidéki dolgozó volt.

Vasárnap többek között a székesfehérvári Fesztőgyár, a pétfürdői Kőolajipari Vállalat, valamint a szarvasiak népes csoportjai keresték fel a világhírű kincseket. Ötszázhat tagú szarvasi csoporttal - köztük dr. Záhony Béla gimnáziumi igazgató, Praznóczi Iván, a Hazafias Népfront szarvasi bizottságának elnöke és Janurik Mihály, a szarvasi Dózsa Termelőszövetkezet tagja, tanácsstag - érkezett a százezredik látogató.

A Szépművészeti Múzeum vezetősége értékes ajándékkal lepte meg a szarvasi csoportot. Kis ünnepségen Biró Károly főigazgatóhelyettes, Goya: Korszós lány című alkotásának Balló Ede-féle értékes másolatát adta át a szarvasiaknak. Az ajándékok átadásán résztvett Németh András, a Művelődésügyi Minisztérium muzeumi osztályának vezetője is./MTI/

V E G E !

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959. november 23. 6 óra perc

Modell-kísérletek a Hold és a Föld gyűrűs hegyeinek összehasonlítására és vizsgálatára - Magyar kutatók tudományos munkájukról

1.

A Hold iránt világszerte megnyilvánuló érdeklődést a tudományos világban elsősorban a holdrakéta kísérletek, a Lunyik II. és III. érdekes és fontos tudományos eredményei keltették fel. A földtan kutatói is több hasznos tanulságot merítettek az eddigi Hold-vizsgálatokból.

A magyar tudósok e téren kifejtett munkájukról a Magyar Földtani Társulat előadó ülésén számoltak be. Bartha Lajos, az Uránia Csillagvizsgáló munkatársa, a Nemzetközi Holdszövetség tagja a Hold-vizsgálatok geológiai szempontjaival foglalkozott: a gyűrűs hegyekkel, a Hold-kráterekkel, a hegyláncokkal és összehasonlította azeket a földi képződményekkel.

- Különösen jelentős - hangsúlyozta - hogy a Holdon nincsen viz és légkör, ezért nem alakulhattak ki olyan fajta üledékes kőzetek, mint a Földön. Ez jelentős eltérés a Hold és a Föld felszíne között. Lehetséges azonban, hogy a Hold felülete hasonlít a Föld több évmilliárdal ezelőtti arculatához és így a Hold-kutatás jelentős mértékben segíti a Föld-fejlődéssel foglalkozó geológusok munkáját. Mint érdekességet megemlítette, hogy a Hold hegyvidékei, főleg az északi és a déli sarka körül alkotnak nagyobb, összefüggő tömböt, míg a síkságok és medencék az egyenlítővel párhuzamos sávon húzódnak. A Lunyik III megfigyeléseiből megállapítható, hogy a Hold tulsó oldalán is hasonló a helyzet.

Ponori Aurél, a Hold-hegyek keletkezésével és az erről alkotott elméletekkel foglalkozott. Megállapította, hogy van néhány olyan földi képződmény, amely bizonyos fokig emlékeztet a Hold gyűrűs hegyeire. Valószínű, hogy ezeket a képződményeket az izzó láva többszöri kiömlése és visszahúzódása hozta létre. Különösen növelte ennek erejét, hogy valamikor a Hold közelebb lehetett Földünkhöz, mint napjainkban. Elképzelésének igazolására modell kísérleteket is végez. Az általa készített kráter-modell sok szempontból nagy hasonlatosságot mutatnak a Hold gyűrűs-hegyeihez.

/folyt.köv./